ANUL VII. No. 1989. EDITIA A TREIA JOUI 29 SEPTEMBRE 1894.

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 ŞI 15 ALE FIE-CĂREÏ LUNI
SI SE PLATESC TOT-D'A-UNA INAINTE

IN *Bucureştĭ* LA CASA ADMINISTRAŢIEĬ
DIN *Judeţe* şi *Streinătate* PRIN MANDATE POŞTALE
UN AN ÎN ŢARĂ 30 LEĬ; ÎN STREINĂTATE 50 LEĬ
ŞASE LUNĬ .. 15 » » » 25 »
TREĬ LUNĬ .. 8 » » » 13 »

Un numer în streinatate 20 bani

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

Adevĕrul

Să te ferestĭ Române de cuiŭ strein în casă
V. Alexandri.

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE
DIN *Bucureştĭ* şi *judeţe* SE PRIMESC *numaĭ la Administraţie*
DIN *Streinătate*, DIRECT LA ADMINISTRAŢIEI Ş *la toate oficiele de publicitate*
ANUNCIURĬ LA PAG. IV . . . . . 0,30 b. linia
» » » III . . . . . 2,— leĭ »
» » » II . . . . . 3,— » »
INSERŢIELE ŞI RECLAMELE 3 LEĬ RÎNDUL.
La Paris, ZIARUL SE GĂSEŞTE DE VÎNZARE CU NUMERUL LA
kioşcul No. 192, Boulev. St.-Germain

UN NUMER VECHIU 30 BANI

ADMINISTRAŢIA
PASAGIUL BĂNCEI NAŢIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACŢIA
PASAGIUL BĂNCEI NAŢIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

RADICALILOR

Am fost ceĭ d'întiiŭ carĭ, inainte chiar ca să se rostească *Lupta*, am protestat cînd am citit nu maĭ ştim în ce foaie necitibilă că D. Panu s'a vîndut guvernuluĭ pentru o slujbă la Eforie. Am protestat, pentru că acuzaţia pornea de la nişte duşmanĭ înverşunaţĭ aĭ distinsuluĭ publicist şi pentru că e ridicul să pretinzĭ că omul cel maĭ talentat dintre bărbaţii noştri politicĭ se poate vinde ca un sub-comisar oare-care.

Este ştiut lucru, că D. Panu a fost unul din factoriĭ ceĭ maĭ puternicĭ carĭ aŭ contribuit la discreditarea guvernuluĭ luĭ Ioan Brătianu; eră dar firesc, ca liberaliĭ să pîndească prilejul de a lovi în omul care le-a făcut atita răŭ.

Şi iată pentru ce am ţinut încă de atuncĭ să luăm apărarea D-luĭ Panu cu toată sinceritatea şi cu deplină conştiinţă că ne facem pur şi simplu datoria.

Cu toate astea... cine credeţĭ că ne-a priceput maĭ puţin? Tocmaĭ *Lupta*, tocmaĭ ziarul care se cuvenea, măcar în imprejurarea aceasta, să înţeleagă cît maĭ mult. Organul radical ne adresează injuriile cele maĭ triviale, cum este de pildă aceea de a ne pune mereŭ şi sistematic alăturĭ cu *Evenimentul*.

Asemenea injuriĭ nu se relevează, — ele se dispreţuiesc.

Rămîind însă pe terenul faptelor, sîntem datorĭ să atragem atenţiunea *confratelui* nostru asupra chipuluĭ cum a fost redactată *Lupta* o bucată de vreme. In loc să atace pe adversarĭ, în loc să caute a rămine în democraţie, ziarul radical s'a aruncat în nişte polemicĭ *contra omnes* şi care nu i-aŭ fost şi nu-ĭ pot fi de nicĭ un folos.

Am spus că nu 'nţelegem alianţa radicalilor cu guvernul. Eĭ, şi? Chestiunea e discutabilă. Dar merită ea oare certurile astea interminabile şi păgubitoare tuturor? Nu văd confraţiĭ că toate zizaniile dintre democraţĭ nu fac de cît să bucure pe duşmaniĭ noştri din cele două tabere *istorice*? Deja *L'Indépendance roumaine* a 'nceput să-şi arate colţiĭ şi credem că asta ar trebui să dovedească radicalilor cum că, maĭ la urmă, lucru mare nu se poate aştepta de la conservatorĭ, ca şi de la liberalĭ, orĭ cîte concesiĭ le-ar face o grupare democratică.

Prin urmare, unde aŭ să ajungă radicaliĭ, dacă redacţia *Lupteĭ* va continua sistemul de a se îndepărta tot maĭ mult de aceia cu carĭ s'ar cuveni să fie în legăturĭ maĭ strînse?

Orĭ-cît s'ar părea acelora pe carĭ cîte-va *succese* personale îĭ orbesc şi-ĭ fac să-şi piardă cumpătul, e sigur că maĭ curînd de cît se crede democraţia va trebui să se unească în potriva tuturor spre a smulge reformele pentru care cu toţĭ am luptat şi luptăm.

In curînd se va deschide sesiunea corpurilor legiuitoare. Atuncĭ nu va maĭ fi nicĭ pomeneală despre toate meschinăriile care pasionează acum pe uniĭ şi, vrînd-nevrînd, ne vom găsi alăturĭ.

Să lăsăm dar sfezile aşa de puţin interesante şi să facem maĭ bine o campanie temeinică pe baza cerinţelor care figurează în toate programele democratice. Cînd avem atîtea puncte asupra cărora sîntem de acord, nu este oare trist să ne încurcăm în injuriĭ pentru o greşală electorală?

Anton Bacalbaşa

SATIRA ZILEI

Reputaţiĭ stabilite

Sînt oamenĭ carĭ, fără ştirea luĭ Dumnezeŭ, s'aŭ pomenit de o dată cu cîte un calificativ turnat pe spinare, — şi calificativul ăsta îĭ urmăreşte toată viaţa, fără voia lor.

De pildă: este în Bucureştĭ un lăutar care apare numaĭ vara şi care e slut de mama focului. Nu ştiŭ cine n'a avut de lucru şi ĭ-a zis *Ionică frumosu*. De-atuncĭ toată lumea-ĭ zice aşă.

Este în Botoşanĭ un deputat lipsit cu desăvîrşire de duh. Cum spune o vorbă, lumea se tăvăleşte de rîs, — nu de vorba luĭ, ci de el. Un glumeţ ĭ-a zis, aşă de chef, *spiritualul Bobeică*. Şi «spiritual» a rămas.

Este în ţară un fost ministru care nu pricepe buchie în chestiile economice. Scrie articole chilometrice, în care vrea să probeze că e maĭ bine fără criză decît cu criză,—şi oameniĭ deştepţĭ îşĭ bat joc cu mult succes de teoriile ohorabiluluĭ. Un prieten, ca să-l plictisească, ĭ-a spus *economistul Aurelian*, —şi iată-l pe «economistul Aurelian» luîndu-se în serios, spre marea ilaritate a omenireĭ.

Este...; dar cîţĭ nu 'sînt aşă? Cîţĭ nu datoresc reputaţia lor uneĭ glume, uneĭ farse, uneĭ răutăţĭ?

...Doamne, Dumnezeul meŭ, scapă-mă de gloriile uzurpate şi nu mă face pe mine nicĭ frumos ca Ionică, nicĭ spiritual ca Bobeică şi nicĭ economist ca Aurelian,—că de alte viţiĭ m'oiŭ păzi eŭ.

Rigolo.

ŢARUL BOLNAV

Ultimele zile.-Diferite diagnoze.-De la Livadia la Corfu.-Chestia regenţeĭ.-Ce va fi mîine?

Ştirile oficioase din Livadia continuă a înfăţişa starea ţaruluĭ ca destul de satisfăcătoare, după împrejurărĭ. Gazetele ruseştĭ însă sînt aspru oprite de a publica vre-o ştire despre boala suveranuluĭ, — fapt care dovedeşte în deajuns că ştirile oficioase caută se cam înfrumuseţeze adevărul.

Dacă însă ziarele ruseştĭ nu pot aduce nicĭ o ştire pozitivă despre mersul boaleĭ ţaruluĭ, corespondenţiĭ ziarelor străine nu pot fi opriţĭ de a spune ce aŭ putut afla în această privinţă. Şi ştirile lor sînt cu totul alt-fel de cît cele oficioase.

Ultimele zile

După ştirile acestor corespondenţĭ n'ar maĭ fi azĭ nicĭ o îndoială că ţarul îşĭ trăieşte ultimele zile. Puterile-ĭ slăbesc aşa-zicînd zilnic şi boala, saŭ maĭ bine boalele de carĭ suferă, n'aŭ nicĭ un leac în medicină!

Un ziar din Berlin, *Lokalanzeiger*, a primit acu treĭ saŭ patru zile din Petersburg ştirea că ţarul a avut, după ce-a ajuns la Livadia, un noŭ atac de apoplexie.

Diagnozele

British-Medical-Journal, una din cele dintiiŭ reviste medicale din lume, publică despre boala ţaruluĭ un articol, în care zice că, după toate probabilităţile, e o boală de rinichĭ, analoagă cu boala luĭ Bright.

Această boală e în tot-d'auna mortală. Cu îngrijirĭ marĭ se poate une-orĭ prelungi viaţa bolnavuluĭ, dar nu pentru multă vreme.

Tot după *British-Medical-Journal*, ţarul maĭ suferă de greutăţĭ în respiraţie, de o boală de stomac care îĭ sleieşte puterile, şi de o boală de inimă.

Cum se vede, o clinică întreagă.

Şi nu s'a isprăvit. *Standard* maĭ află, că ţarul ar suferi şi de cancer; această diagnoză însă n'o susţine pînă acum, nimenĭ afară de informatorul ziaruluĭ englez.

Cura

Consiliul medicilor din Petersburg, în unire cu doctorul german Leyden, aŭ hotărît în unanimitate strămutarea bolnavuluĭ la sud şi anume maĭ întiiŭ în Livadia şi, dacă poate nicĭ aci clima nu va fi destul de favorabilă, în insula Corfu.

S'a anunţat deja, că regele Grecieĭ a pus la dispoziţia ţaruluĭ palatul săŭ din Corfu. Ziarele austriace spun, că şi împărăteasa Elisaveta, care are o vilă ferică la Corfu, a oferit-o spre locuinţă ţaruluĭ bolnav.

Incolo ţarul nu maĭ urmează altă cură de cît: regimul lăptelui şi linişte.

Ce va fi?

S'a spus, că ţarul ar fi avut de gînd să instituie încă de pe acum o regenţă compusă din fiul săŭ Nicolae, ca regent, şi fratele săŭ marele duce Vladimir ca sfetnic principal. Această ştire însă nu s'a adeverit. Se crede, că ţarul ţine să nu lase din mînă frînele guvernuluĭ pînă în momentul din urmă.

Ce se va întîmpla însă după ce acest moment va fi sosit? Care va fi viitoarea politică a Rusieĭ, sub tînărul Nicolae III?... Iată ce se întreabă astăzĭ cu îngrijire multă lume, fără să poată găsi un răspuns.

Vest.

Consiliul comunal

Consiliul comunal s'a constituit. D. N. Filipescu fiind ales primar, a pronunţat o alocuţiune, prin care a luat angajamentul de a aduce la îndeplinire toate făgăduinţele, luate în perioada electorală.

Luăm act cu plăcere, de această declaraţiune, căcĭ vedem în ea un semn de îmbunătăţire a moravurilor noastre electorale.

In ziua cînd se va fi înrădăcinat obiceiul ca aleşiĭ să caute a realiza tot ce aŭ promis ca simpli candidaţĭ, atuncĭ vom vedea şi partidele cătînd să vie înaintea alegătorilor, cu programe bine studiate, în loc de a se bizui numaĭ pe ingerinţe şi pe corumpere. Va fi un mare pas făcut înainte, pe calea cinsteĭ politice şi pe calea înălţăreĭ moravurilor noastre electorale.

Şi cazul primaruluĭ Filipescu nu e unicul.

Şi consiliile comunale compuse din liberalĭ, aŭ început să se pună pe lucru, şi să decidă îndeplinirea angajamentuluĭ ce aŭ luat de a desfiinţa legea maximuluĭ.

Revenind la D. Filipescu, trebue să relevăm o declaraţie care îĭ face cinste: «programul nostru, a zis primarul, în realitate nu e de 4 anĭ, ci un program pe care mă oblig — *azĭ după alegerĭ, azĭ cînd nicĭ un interes nu mă îndeamnă la aceasta — să-l realisez în doĭ anĭ*». Şi în adevăr D-sa arată cum multe din lucrările pentru exproprierile imobilelor ce cad pe traseul viitoarelor bulevardurĭ Colţea şi Municipal, sunt deja făcute, iar altele în curs de execuţiune, aşa că după sf. Dumitru vor şi putea începe dărîmările şi nivelările. Asemenea şi lucrările pentru aducerea apeĭ arteziane, înaintează mereŭ.

După cum se vede, o activitate cît se poate de lăudabilă.

D. Filipescu enumără apoĭ proectele ce va supune aprobăreĭ consiliuluĭ: proiectul întrepozitelor, proectul pentru delimitarea razeĭ oraşuluĭ, proiectul pentru desfiinţarea cîtor-va taxe de acciz, proiectul pentru transformarea taxelor pe alcool, etc, etc.

De o cam dată nu putem spune nimic asupra acestor proecte, de oare-ce nu ştim în ce constaŭ. Cînd vor fi date la lumină însă, le vom discuta în mod obiectiv, cum am făcut-o în tot-d'a-una, socotind că în chestiile de edilitate şi de gospodărie comunală, spiritul de partid şi duşmănia politică, n'aŭ ce căuta.

C.

MIZERIA ŢĂRANULUI

Nu ne-a fost dat pînă acum să citim *un singur* raport asupra sănătăţiĭ publice din diferitele judeţe ale ţăriĭ, fără, să dăm peste cele maĭ întristătoare descrierĭ despre mizeria în care tînjeşte, pretutindenĭ, ţăranul nostru.

In gazeta oficială de ierĭ s'a publicat raportul mediculuĭ primar al judeţuluĭ Gorj — unul din judeţele de munte carĭ după clima şi situaţia luĭ geografică ar trebui să fie dintre cele maĭ sănătoase din ţară.

Eĭ bine, la o populaţie rurală de vr'o 120.000 de suflete nu maĭ puţin de 8685 de suferinzĭ aŭ reclamat serviciul medical gratuit,—şi medicul primar adaogă: populaţia rurală păstrează, din nenorocire, în mare parte obiceiul de a alerga le descîntece cînd e bolnav, iar la medic nu merge de cît cînd ajunge în stare muribundă!

Iar adevărata boală de care această populaţie se stinge, nu e de cît mizeria Medicul primar al judeţuluĭ Gorj spune.

Locuinţa ţăranuluĭ e un adevărat focar de infecţie; într'o singură cameră staŭ îngrămădiţĭ cîte 8—10 persoane; toţĭ insuficient îmbrăcaţĭ, abea se hrănesc şi în schimb sunt supuşi la o muncă escesivă. Ast-fel eĭ devin slăbănogĭ, susceptibilĭ la contractarea foarte lesne a boalelor carĭ dacă nu'ĭ omoară, face din eĭ nişte fiinţe istovite, impropriĭ pentru muncă. Cu un cuvînt ţăranul în Gorj ca şi în altă parte merge tot maĭ mult spre o complectă degenerare fizică.

...Şi pe cînd din toate părţile, de la ţară, ni se prezintă ast-fel de oribile tablourĭ, ne sună în urechĭ ca o criminală ironie vorbele jongleorilor noştri politicĭ:

Ţara e bogată! Am ajuns la un buget de 200 de milioane!

R.

UN GENERAL DISPĂRUT

O veste de mare senzaţie: **Generalul Barozzi, comandantul corpuluĭ 3 de armată, a dispărut.**

La 24 Septembre, ora $10^1/_2$ seara, o maşină cu un vagon, în care se găseaŭ Dd. ingineri Ciuciŭ şi Mărescu aŭ plecat din Vasluiŭ în gara Crasna, ca să găsească pe marele general Barozzi, rătăcit de la manevre.

Lucru şi maĭ interesant, eră şi un căpitan de stat-major,... care nu ştiă drumul.

Intrebăm, decĭ:

Ce manevre sînt astea, în care generaliĭ şi ofiţeriĭ de stat-major nu cunosc topografia locului?

Ce s'a făcut general Barozzi în seara de 24 Septembre?

Cazon.

MANEVRELE

Ziarele oficioase sînt pline de amănunte şi de apreciărĭ asupra manevrelor generale, ce se fac în judeţul Vasluĭ.

Un ziar, în entuziasmul săŭ, a mers chiar pînă a le numi «nişte adevărate sărbători naţionale.»

Or fi sărbătorĭ, nu zic, pentru lichelele care găsesc ocazia de a se apropia de Rege şi a-ĭ face curte, în vederea căpătăreĭ de slujbe saŭ de decoraţiĭ. Dar cine va susţine că poate fi o sărbătoare pentru nenorociţiĭ soldaţĭ carĭ staŭ în frig, în ploaie şi în vînt; carĭ fac marşurĭ forţate pînă li-s picerile numaĭ o rană; care n'aŭ mîncare cum se cuvine nicĭ apă de băut; şi cărora la popase li se aplică desciplina cu ghionturĭ, pumnĭ şi trăgătorĭ?

Departe de a fi nişte sărbătorĭ, aceste petrecerĭ militare sînt nişte adevărate nenorocirĭ.

Ele represintă sumĭ enorme, cheltuite pentru transportarea trupelor, pentru aprovizionarea lor, pentru hrana şi găzduirea alaiuluĭ regal şi ataşaţilor militarĭ aĭ puterilor streine, pentru banchete, pentru împodobirea stradelor etc.

Toate aceste cheltuelĭ grevează greŭ budgetul, în perioda de criză pe care o strebate, şi represintă o pagubă serioasă pentru Stat.

Dar cîte pagube şi pentru particularĭ! Cîţĭ oamenĭ luaţĭ de la interesele lor, de la ocupaţiile ce le procura hrană, lor şi familiilor — şi nevoiţĭ a pierde în zadar un timp aşa preţios! Cîte şcolĭ nedeschise pentru că profesoriĭ sînt la concentrare! Cîte semănăturĭ stricate, din cauza trecereĭ puhoiuluĭ militar peste ele! Cîte boli ca sifilisul şi conjunctivita granuloasă aduse prin sate, de gloatele soldaţilor.

Şi toate aceste pentru ce? Pentru ca să i se procure Regeluĭ mulţumirea de a vedea defilînd înainte-ĭ, o turmă nesfîrşită de cîte-va zecĭ de miĭ de oamenĭ.

Pentru ca să dăm cîtor-va reprezentanţĭ streinĭ, iluzia că sîntem tarĭ, fiindcă avem soldaţĭ, atuncĭ cînd în realitate sîntem slabĭ, şi săracĭ; atuncĭ cînd în realitate criza ne sugrumă, cînd agricultura noastră nu maĭ face doĭ banĭ, cînd comerţul e pe copcă şi cînd întreaga ţară e stoarsă de mizerie şi de birurĭ grele.

A.

PROZELITISMUL CATOLIC

Notre Dame de Sion.-O nouă victimă, O soră dispărută.-Unde e sora?-Concluzie.

Notre Dame de Sion

Adese-orĭ ne-am ocupat de propaganda catolică a institutelor catolice de călugăriţe din Galaţĭ, Brăila, Iaşĭ, Craiova şi Bucureştĭ şi în special de institutul numit *Notre Dame de Sion* din Galaţĭ, demascînd cîte-va fapte odioase ce se comit sub firma catolicismuluĭ. Rezultatul campanieĭ noastre este, că astă-zĭ numărul elevelor romîne ale acestor institute a scăzut la aproape jumătate faţă de aniĭ trecuţĭ.

Cine este superioara monăstireĭ *Notre Dame de Sion*? E o romîncă şi ea, convertită la catolicism. Această romîncă de familie mare şi bogată este agenta cea maĭ aprigă a catolicizmuluĭ; ea a pregătit dispariţia D-şoareĭ general Arion şi alte două dispariţiĭ în acest an; ea a convertit maĭ multe fetiţe la catolicizm, şi tot ea unelteşte ca fetele convertite să se călugărească şi să renunţe la întreaga lor avere în beneficiul propagandeĭ catolice.

Această superioară fanatică poartă numele de maica Prudentiene; numele eĭ adevărat este însă, Elena Vîrnav, originară din Focşanĭ.

O nouă victimă

Acum zece anĭ a încetat din viaţă în Dobrogea un proprietar, anume Grigoriŭ, lăsînd în urma sa o copilă de şease anĭ, anume Maria. Copila, rămasă orfană, a fost luată în îngrijire de maica Maximila de la monăstirea Adam, care a dat-o în şcoală la Galaţĭ.

Terminînd cursurile externatuluĭ de fete din Galaţĭ, Maria Grigoriŭ s'a făcut *soră*, la 16 anĭ, la mănăstirea Adam, luînd numele de Pistisia. In curînd, însă, maica Maximila se îmbolnăveşte şi în Maiŭ, anul curent, merge la Galaţĭ, însoţită de copilă, să-şĭ caute sănătatea. Maica intră în spitalul *Elisabeta Doamna*, iar sora eĭ Pistisia ia casă la fosta eĭ gazdă.

In fie-care zi sora Pistisia vinea regulat la spital să îngrijească pe bătrîna călugăriţă. Aceasta durează aproape pînă la finele luneĭ Iunie.

O soră dispărută

In primele zile ale luneĭ Iulie, maica Maximila se face bine şi se pregătea să se întoarcă la mănăstirea Adam. Dar sora Pistisia nu voia s'o însoţească; ea pretexta că vrea să rămînă în Galaţĭ ca să maĭ înveţe ceva carte şi să se facă institutoare.

In fine, după stăruinţĭ de vr'o două zile sora Pistisia să învoeşte ca să se întoarcă la mănăstirea Adam.

O dată la mănăstire, sora Pistisia nu maĭ pomeneşte nimic de dorinţa-ĭ de a învăţa carte. Şi vr'o cincĭ zile trăia retrasă, coprinsă de gîndurĭ, fără să vorbească cu nimenĭ. După cincĭ zile, însă, sora Pistisia a dispărut. Maicile o caută pretutindenĭ; o caută şi administraţia,— dar în zadar!

Unde e sora?

Desperată că nu-ĭ poate da de urmă, maica Maximila se decide de a se întoarce la Galaţĭ.

Se duce la fosta gazdă a soreĭ Pistisia, dar ea nu ştia nimic. Atuncĭ maica desface lucrurile soreĭ, rămase la gazdă, şi găseşte între ele o insignie a călugăriţelor de la *Sacre Coeur*, apoĭ o cruciuliţă cu inscripţia: *Qui a tant aimé les hommes. Le coeur de Jésus est avec moi.*

Toate aceste aŭ deşteptat în maica Maximila bănuiala că sora Pistisia, care are o avere frumuşică, se află la institutul catolic de călugăriţe din Galaţĭ. Şi se duce bătrîna maica la *Notre Dame de Sion* şi-şĭ expune plîngerea superioareĭ monăstireĭ. Superioara i-a confirmat bănuila şi i-a spus că Pistisia a intrat în monăstirea catolică, s'a convertit deja la catolicism şi în curînd va fi trimisă în Franţa să se călugărească. Maica Maximila a cerut'o înapoĭ, spuind că vrea s'o trimită la Bucureştĭ ca internă la şcoala centrală de fete, dar superioară a refuzat. Atuncĭ bătrîna maică a cerut ca s'o poată vedea măcar, dar şi această cerere i-a fost refuzată. Maica Maximila a început să plîngă şi a căzut în genunchĭ, rugîndu-se din noŭ, că vrea să-şĭ vadă fata. Superioara a respins'o, însă, din noŭ şi a chemat alte călugăriţe, carĭ apoĭ aŭ ridicat pe bătrîna maică şi aŭ scos'o afară.

Concluzie

Maica s'a dus să se plîngă la autorităţile locale, dar nicĭ autorităţile n'aŭ putut să pătrunză la *Notre Dame de Sion*.

Ce s'a făcut cu această copilă de 16 anĭ? Ce s'a făcut cu atîtea alte copile, carĭ aŭ dispărut prin monăstirile din Franţa? E timpul ca guvernul să intervină pentru a pune capăt odată acestor mizeriĭ.

Inf.

DAVID HAEK

IOV AL DOILEA

Tot ce poate fi nenorocire, fu partea luĭ. Soarta îĭ luă averea şi sănătatea, îĭ rapi familia şi-l făcu se cunoască făţărnicia prietenilor. Sărac, bolnav şi singur stătea în lume—un al doilea Iov.

Şi iar îşĭ jelea soarta într'un ceas negru de nedormire şi ca de multe orĭ, ofta iar:

— A cuĭ suferinţă e aşa de mare ca a mea? A cuĭ nenorocire seamănă cu aceea care mĭ-a fost partea?

Pe urmă adormi amărît. Dar în vis văzu apropiindu-se de dînsul solul sever al soarteĭ şi accesta-ĭ zise:

— Sînt oamenĭ maĭ nenorociţĭ de cît tine.

El zîmbi trist şi respunse:

— Ce aŭ putut să maĭ piardă eĭ? Poate viaţa? Asta ar fi un cîştig pentru mine!

— Nu, viaţa li s'a luat. Dar ce maĭ vorbă multă! Vino, vreaŭ să-ţĭ arăt cea maĭ nenorocită fiinţă.

Duhul nopţeĭ îl duse pe uliţĭ şi ulicioare pînă ajunseră la un bordeiŭ sărăcăcios. Prin geamurile neacoperite văzură o odae slab luminată, în care o babă bătrînă şedea şi se uita cu privirĭ visătoare la un portret.

— Singurul eĭ copil! şopti duhul nopţeĭ.

— Care a murit?

— Nu, care e un stricat.

— Bătrîna asta e oare fiinţa cea maĭ nenorocită, pe care vreĭ să mĭ-o arăţĭ?

— Nu! Necazul eĭ e destul de adînc, dar cea maĭ mare nenorocire n'a dat încă peste dînsa. Haide maĭ departe.

Ajunseră la un palat măreţ. Se uitară într'o odae luxos mobilată, unde o mamă, mută de durere, şedea lîngă patul de moarte al copiluluĭ săŭ.

Iov al doilea tăcu, mişcat, dar călăuza luĭ zise:

— Durerea eĭ e mare, dar nu e cea maĭ mare. Vino!

Şi-l duse la o casă mare, impunătoare; De jur împrejur totul era în întunerec adînc; numaĭ dintr'o singură fereastră a catuluĭ al patrulea ieşea o rază slabă de lumină.

Solul soarteĭ îşĭ încolăci braţul împrejurul gîtuluĭ tovarăşuluĭ săŭ şi încet se ridicară în văzduh.

Priviră prin fereastră cu perdele străvezie într'o odae săracă dar curată şi văzură o fată, care şedea şi lucra harnic la maşina de cusut.

Nu maĭ era prea tînără, nu era frumoasă.

— Asta este! zise solul şoptind.

Săracul îl privi nedumerit.

— Te mirĭ? observă duhul. Ţi se pare poate, că aicĭ, dacă nu e cuibul fericireĭ dar nicĭ al nenorociriĭ nu e. Şi totuşĭ aşa este. Căcĭ o fată, urîtă şi stingheră în viaţă şi pe lîngă asta lipsită de orĭ-ce închipuire însufleţitoare credĕ-mă, este cea maĭ nenorocită fiinţă.

ULTIMUL BAN

Îmĭ pierdusem cel de pe urmă ban. Asta era o nenorocire, mare nenorocire pentru că banul cel de pe urmă face maĭ mult de cît ceĭ dintîiŭ zece napoleonĭ dintr-un fişic început.

Neglesit îl căutaĭ, îmĭ întorseĭ toate buzunarele de şeapte orĭ, în fie care cusătură mă uitaĭ de treĭ orĭ, dar banul pace!

Stăteam colo trist. Dacă mi-ar fi adus cine-va o frînghie, de sigur că lumea ar fi pierdut pe unul dintre ceĭ maĭ bunĭ oamenĭ.

De o dată văzuĭ eŭ vinind pe un prieten vechiŭ.

Banĭ, ştiam eŭ, că n'are nicĭ o dată, prin urmare nicĭ acuma, dar un sfat bun avea tot d'a una la îndămînă, *ergo* şi azĭ. Mă plînseĭ luĭ de necazul ce mĭ se întîmplase. El se gîndi o clipă, pe urmă strigă.

— Ultimul tăŭ ban nu-l poţĭ găsi? Dar nimic maĭ uşor de cît un ajutor în împrejurarea asta. Dute la percepţie, dragul meŭ, şi povesteşte acolo ce aĭ păţit. Domniĭ de acolo se pricep de minune ca să socotă la iveală ultimul ban al omuluĭ. Sănătate bună!

Trad. de **Hus.**

LUCRARI MARI

Marile lucrărĭ ale luĭ Lesseps, care a săpat istmul de Corint şi de Suez, şi a încercat să sape canalul de la Panama începe a găsi numeroşĭ imitatorĭ. Un mare proect îşĭ propune să transforme deşertul Sahareĭ într'un loc imens; un alt proiect îşĭ propune să transforme Parisul într'un port de mare aşa ca să poată ajunge direct pînă la el vasele marĭ de comerţ.

Un alt proect acum îşĭ propune să lege Marea Caspică prin un canal cu Marea Neagră.

Guvernul rusesc a stăruit din toate puterile ca acest proect să fie adus la îndeplinire.

Acum aflăm că s'a şi creat o societate pentru a obţine concesia construireĭ acestuĭ canal. Societatea este în mare parte subvenţionată de capitalurĭ franceze, avînd garanţia imperiuluĭ rusesc.

Această lucrare însemnată va costa vr'o 40 milioane de ruble şi va trebui să fie sfîrşită în şapte anĭ.

Guvernul rusesc atribue o mare importanţă acestĕĭ lucrărĭ. Graţie eĭ toate bogăţiele provinciilor ruseştĭ din Asia vor veni cu cea maĭ mare înlesnire şi eftinătate în Europa.

Nu maĭ de n'ar fi o păcălitură tot aşa de imensă ca şi canalul de la Panama.

INFORMAŢIUNI

Intrunirea studenţilor

Aseară la orele 8, studenţiĭ universitarĭ s'aŭ adunat într'un număr foarte mare la «Unirea» spre a lua o decisiune asupra scandalurilor de la 14 Septembre.

Aŭ luat parte la această întrunire ambele taberе ale studenţimeĭ, luînd cuvîntul din partea comitetuluĭ D-niĭ C. Ionescu, Axente, Muşetescu şi Gideĭ, iar din partea adversară D-niĭ Ştefănescu Goangă şi Davidescu.

In această întrunire s'a votat cu unanimitate o rezoluţiune, care se va publica in extenso imediat ce se va iscăli de studenţi.

Tot aseară s'a arătat rolul nedemn jucat de D. Ştefănescu Goangă în scandalurile de la 14 Septembre. Ast-fel s'a citit o scrisoare a D-luĭ Doleanu prin care declară de falşă scrisoarea publicată în Timpul şi Ţara, pentru care fapt D. Ştefănescu Goangă a fost fluerat şi huiduit maĭ bine de cincĭ minute şi puţin a lipsit să nu i-se aplice o mică corecţiune.

D-niĭ studeniĭ Theodoru şi Crăciunescu aŭ declarat că D-lor n'aŭ iscălit protestul apărut erĭ şi prin urmare iscăliturile lor sînt falşe. D-nu Theodoru a declarat, că iscălitura D-sale a fost trecută de D. Goangă.

Intrunirea s'a terminat la oarele 11 rămînînd ca azĭ să se iscălească resoluţia.

* * *

Punctul cel maĭ principal al rezoluţieĭ este următorul:

Studenţiĭ cer guvernuluĭ, că dacă ţine să înceteze orĭ ce agitaţiune, să dea un comunicat prin Monitorul Oficial, *prin care să declare că n'a fost şi nicĭ nu va fi în contra mişcăriĭ naţionale conduse de studenţĭ.*

Corectorul nostru protestă cu energie împotriva insinuaţiuneĭ a căreĭ victimă a fost ierĭ din partea D-luĭ Tell de la *Lupta*. Nicĭ d-sa nicĭ alt membru al redacţieĭ, administraţieĭ saŭ expediţieĭ ziaruluĭ nostru n'a avut un singur moment intenţia de *a discuta* cu acel emul al luĭ Spanachidi, care, după cum se vede, nu e în stare nicĭ măcar să priceapă deosebirea dintre o *discuţie* şi cîte-va *constatărĭ*.

Regele şi principiĭ de Saxa-Meiningen şi Alfred de Coburg, vor veni Duminecă în Capitală pentru a vizita expoziţia din Cişmegiŭ.

Oraşul Cîmpulung a comandat un bust în bronz al legendaruluĭ Domn romîn, Radu Negru-Vodă.

Bustul lucrat admirabil de D. sculptor Mirea, fratele pictoruluĭ, s'a expus erĭ în pavilionul central al expoziţieĭ din Cişmegiŭ.

Bustul se va aşeza în Noembre în piaţa Cîmpulunguluĭ cu mare solemnitate.

Celebrul Lazăr Şilaghi, cel cu glonţul de la 15 Martie, a fost demisionat din postul de ofiţer în corpul sergenţilor din Brăila, post pe care-l ocupa de maĭ mult timp cu aceiaşĭ vrednicie ca şi pe cel de odinioară din Bucureştĭ.

Diseară se va ţine un noŭ consiliŭ comunal. Se va discuta cestiunea planuluĭ razeĭ oraşuluĭ.

D. G. Bogdan, prefect de Roman, şi-a dat demisiunea, în speranţă că va fi numit director general al penitenciarelor.

D. conte Goluchowsky, ministru plenipotenţiar al Austro-Ungarieĭ, îşĭ va prezinta scrisorile-ĭ de rechemare săptămîna viitoare.

Succesorul săŭ va fi contele Welsersheimb, sub-şef de secţie la ministerul de externe din Viena.

D. Welsersheimb va sosi în primele zile ale luneĭ viitoare. pentru a prezinta scrisorile sale de acreditare.

D. Mişu Săulescu, numit profesor suplinitor la catedra de economie politică de la facultatea de drept din capitală, va trebui, — conform legeĭ,—să-şi depună mandatul de deputat.

Ni se asigură, că D. N. P. Romanescu îşĭ va pune candidatura la noua alegere ce se va face în Noembre.

D-niĭ Take Ionescu şi Al. Marghiloman aŭ plecat azĭ dimineaţă la Sinaia.

D. Marghiloman va supune azĭ semnătureĭ Regeluĭ decretele de înaintare în magistratură.

Flotila romînă, care a făcut timp de opt zile manevre pe Marea Neagră, s'a întors la Galaţĭ sub comanda D-luĭ general Murgescu.

Examenele orale pentru obţinerea diplomeĭ de bacalaureat, s'aŭ început Lunĭ.

La proba în scris, din 292 candidaţĭ înscrişĭ aŭ reuşit 201 dintre carĭ 27 domnişoare.

Agenţia *Romînă* ne înştiinţează, că pînă azĭ la orele 7 şi jumătate de dimineaţă nu i-a sosit încă serviciul telegrafic de noapte.

Curtea cu juraţĭ din Cluj, condamnînd pe membriĭ comitetuluĭ naţional din Sibiŭ a hotărît, ca sentinţa să se publice în 12 anumite ziare, pe socoteala condamnaţilor.

Sentinţa s'a publicat, iar parchetul din Cluj a comunicat condamnaţilor socoteala sumelor, pe carĭ urmează să le plătească pentru inserarea eĭ. Aceste sume se deosibesc foarte mult de la gazetă la gazetă.

Ast-fel cîtă vreme *Dreptatea* din Timişoara cere un creiţar, *Gazeta Transilvanieĭ* şi *Tribuna* nicĭ un ban, *Hermanstaedter Zeitung* 25 florinĭ,—gazetele ungureştĭ, cer sume enorme. Aşa *Magyar Hirlap* 300 florinĭ, *Pesti Hirlap* 300 florinĭ, *Pester Lloyd*, *Nemzet*, *Pesti Napló*, *Ellenzék*, *Kolozsvár*, *Erdélyi Híradó*, cîte 150 florinĭ, iar *Budapesti Hirlap* *600 de florinĭ.*

În total 2140 florinĭ 31 creiţarĭ.

Suma totală a ajutoarelor strînse pentru nenorociţiĭ incendiaţĭ de la Negreştĭ (Vasluiŭ) se urcă abia la cifra de 28.162 leĭ şi 50 de banĭ.

Comitetul instituit în acest scop, a împărţit această sumă, la 159 de persoane, în proporţie cu nevoile fie-căruia—însă, fireşte, departe de a-ĭ despăgubi de daunele suferite.

Numirĭ în magistratură

Aŭ fost numiţĭ şi înaintaţĭ:

D. Virgiliu Alexandrescu, actual supleant, judecător la Vlaşca.

D. Lazăr Bădescu, actual substitut, supleant la Vlaşca.

D. C. Hamargiŭ, actual judecător de pace, substitut la Vîlcea.

D. Th. I. Ciuflea, licenţiat din Bucureştĭ, judecător de pace la jud. No. 5 din Bucureştĭ.

Aŭ fost permutaţĭ următoriĭ judecătorĭ de pace:

D. Petru A. Puricescu, de la Corabia la Şerbăneştĭ (Olt).

D. C. Gr. Călinescu, de la Şerbăneştĭ la Drăgăşanĭ (Vîlcea).

D. St. I. Slăvescu, de la Drăgăşanĭ la Corabia (Romanaţĭ).

D. Daniil Angelescu, de la Melineştĭ (Dolj) la Zelişteanca (Buzăŭ) în locul D-luĭ A. Sigmireanu.

La Melineştĭ e numit D. Gr. Constantinescu, fost judecător de instrucţiune.

D. Al. Alexandrescu e permutat de la judecătoria de pace din Moineştĭ (Bacăŭ) la Podul Iloaieĭ, în locul D-luĭ G. Cocea, care trece în locul D-luĭ Al. Alexandrescu.

D. G. Mateescu, licenţiat din Bucureştĭ, e numit judecător de pace la Vîrtopu (Dolj) în locul D-luĭ G. Zoman; care nu s'a presintat la post.

STIRI MARUNTE

Concert. Cu începere de mîine seară, Joĭ 29 Septembre, începe la Cafe Naţională seria de concerte instrumentale sub conducerea D-luĭ Rubinstein.

O pungăşie îndrăzneaţă. Individul Marin Ştefănescu, din strada Occidentuluĭ No. 33 dîndu-se drept comisar comunal şi legitimîndu-se cu nişte insigne falşe, s'a pus pe încasat la dărĭ comunale în folosul săŭ propriŭ. Incasase ast-fel vr'o 1800 de leĭ, pînă cînd, luat de scurt şi de guler de un contribuabil maĭ deştept, a fost *condus* la secţia 23. Baniĭ s'aŭ găsit maĭ toţĭ asupra pungaşuluĭ.

Nenorocire. Ierĭ pe la orele 4 d. a. copila Melaniţa în etate de 2 anĭ, fiica D-luĭ Rotman funcţionar comercial din strada Carol I N. 144 pe cînd se juca în sala caseĭ, unde se afla un cazan plin cu apă, din întîmplare a căzut cu capul în jos, şi s'a înecat.

TÎLHĂRIA DIN OGRADA

In noaptea de 22-23 Septembre spune *Ialomiţeanul* o îndrăzneaţă tîlhărie s'a comis în comuna Ograda din plasa Ialomiţa de jos. O ceată de maĭ mulţĭ indivizĭ armaţĭ cu revolvere şi cu puştĭ «Peabody» a pătruns în casele D-luĭ Dobre Şişu, econom de vite, şi l'aŭ jăfuit, luîndu-ĭ 1600 leĭ în 16 bilete de bancă a cîte o sută leĭ, şi şeapte burduşe cu brînză. Bandiţiĭ, pentru a face pe victimă să dea baniĭ l'aŭ bătut atît pe el cît şi pe femeea luĭ anume Nedelea.

Victimele n'aŭ putut cunoaşte pe nicĭ unul din bandiţĭ, nicĭ nu 'şĭ daŭ seamă de număruĭ lor. Se crede însă că hoţiĭ aŭ fost în număr de şapte, din carĭ treĭ aŭ păzit afară şi patru aŭ intrat şi aŭ jăfuit.

Pînă astăzĭ alte amănunte lipsesc. Atîta se spune numaĭ, că hoţiĭ pentru a înspăimînta pe locuitoriĭ din comună, ca să nu-ĭ urmărească, aŭ tras maĭ multe focurĭ de puşcă, şi s'aŭ găsit pe urmele lor 16 cartuşe «Peabody».

D. subprefect Ionescu este în urmărirea lor, şi se speră că vor fi descoperiţĭ.

O CRIMĂ INGROZITOARE

(Corespondenţă din *Focşanĭ*)

Hotărîrea unuĭ jandarm. - Un copil denunţă pe asasinĭ. - Arestarea. - Mărturisirile asasinilor. - Măcelărirea cu topoarele. - Altă crimă. - Furturĭ. - Foc.

Ingrozitoarea crimă comisă în munţiĭ Vranceĭ şi-a găsit desnodămîntul; asasiniĭ aŭ fost în sfîrşit descoperiţĭ şi arestaţĭ, în împrejurările următoare:

De îndată ce s'a aflat că doĭ inşĭ aŭ fost omorîţĭ în Vrancea, în apropiere de frontieră, sergentul major de jandarmĭ de origină romîn, care comanda pichetul de pe frontiera ungurească, a luat hotărîrea să prindă cu orĭ ce preţ pe asasinĭ, «chiar dacă ar trebui să umble toată ţara ungurească după dînşiĭ», cum zicea el, bănuind că asasiniĭ trebue să fie din Ungaria de locul lor.

Imediat sergentul major, însoţit de un jandarm, a plecat în cercetare.

Ajungînd în *Nagy Vasarhély*, localitate situată în Transilvania, în apropiere de frontiera romînească, o întîmplare cu totul neaşteptată l'a pus pe urma asasinilor: Doĭ copiĭ se jucaŭ în mijlocul drumuluĭ, iar unul zicea celuĭ-lalt, tocmaĭ în momentul cînd treceaŭ jandarmiĭ.

— Să ştiĭ, măĭ, că ceĭ doĭ boerĭ aŭ fost omorîţĭ de oameniĭ de la noĭ, carĭ s'aŭ dus să fure lemne din ţara romînească.

Sergentul major îl înhăţă pe copil de guler şi-l întreabă răstit:

— Ce spuĭ tu măĭ băete? carĭ boerĭ aŭ fost omorîţĭ?

— Doĭ boerĭ din ţara romînească, Domnule, răspunse copilul înfricoşat.

— Da de unde ştiĭ tu c'aŭ fost omorîţĭ?

— Aşa se svoneşte pe la noĭ.

Din una din alta copilul a mărturisit că cunoaşte pe doŭĭ inşĭ carĭ plecaseră în Vrancea, să fure lemne.

Imediat aceştia aŭ fost căutaţĭ, aflaţĭ şi arestaţĭ. O dată pe mîna jandarmilor, eĭ aŭ maĭ denunţat încă pe treĭ tovarăşĭ de aĭ lor, carĭ, şi aceştia, aŭ fost imediat arestaţĭ.

* * *

Cîte-şĭ cincĭ eraŭ ungurĭ din Nagy-Vasarhely şi aŭ mărturisit pe dată că eĭ sînt asasiniĭ.

Iată mărturisirea unuia din eĭ, *Ţiki Ianoş*, mărturisire confirmată şi de tovarăşiĭ luĭ.

Aŭ plecat cu toţiĭ să fure lemne din Vrancea şi luaseră cu dînşiĭ şeasе boĭ.

FOIŢA ZIARULUI *ADEVARUL*

13

WILHELM BERGSÖE

Nuvele italiene

PILLONE

»Dintr'o portiţă mică, care părea a fi fost o dată o ieşire tainică a domnilor iezuiţĭ, ieşi o femee cu vălul pe obraz şi cu un felinar orb în mînă. Ea se opri o clipă, ca pentru a se încredinţa că totul e liniştit; pe urmă închise încetişor portiţa, deschise capacul felinaruluĭ şi dispăru printre viţele din vie, asemenea unuĭ licuriciŭ, care în zborul săŭ în zig-zag, se vede cînd icĭ, cînd colo, pînă dispare după ce şi-a găsit părechea. Licărirea dungeĭ de lumină se pierdu tot maĭ adînc prin viile din vale şi în cele din urmă se maĭ zări o dată pe cărarea ce ducea la vila noastră; maĭ departe n'o putuĭ urmări.

»Doŭă ceasurĭ în şir rămăseĭ la locul meŭ, credincios ca o santinelă, care aşteaptă o năvălire a duşmanuluĭ. Incepea să se crape de ziuă şi o dungă slabă roşietică se arăta în zare, cînd auzi ĭ iar paşĭ măruntĭ, tiptil din vale — iar se deschise portiţa şi necunoscuta dispăru.

«In ziua următoare îmĭ propuseĭ să cercetez viile şi grădina cea veche a caseĭ dar totul fu zădarnic. Nu se putea descoperi cea maĭ mică urmă prin gangurile acoperite cu muşchiŭ, porţile eraŭ toate în bună rînduială şi vila însă-şĭ stătea tot aşa de tăcută, tot aşa de tristă şi părăsită ca de obiceiŭ.

«Şi în ziua asta signora streină nu se arătă. Dar vindecarea eĭ trebue să fi făcut progrese marĭ; pentru că de cîte orĭ întrebam de slugile banuluĭ, tot-d'a-una mi se răspundea că s'aŭ dus cu scrisorĭ de ale streineĭ la poştă. Era o corespondenţă curios de mare!

«In noaptea următoare şi în cea de după dînsa, se repetă aceeaşĭ comedie. Mereŭ ieşia la iveală lumina cea tainică a felinaruluĭ la orele doŭă după miezul nopţeĭ, mereŭ dispărea pe drumul ce ducea la vila moartă şi, cu toate că din cerdacul meŭ puteam zări vila, totuşĭ îmĭ era cu neputinţă să precizez dacă lumina intra chiar în vilă, de oare-ce toate ferestrele eraŭ astupate cu perdele. Însă simţeam hotărît că vila asta e ţinta pribegilor de noapte ale felinaruluĭ şi mă hotărîiŭ să fac singur pe poliţistul şi să cercetez serios lucrul.

«Şi aşa mă duseiŭ într'o bună dimineaţă de vale la Sorrent şi-mĭ cumpăraiŭ în piaţă o lanternă oarbă, asemenea aceleia care-mĭ aţîţase curiozitatea! Pe urmă mă întorseiŭ acasă, îmĭ încercaiŭ revolverul, îl încărcaiŭ bine şi spuseiŭ pe urmă luĭ Nicolo, să nu mă aştepte la noapte, pentru că mă duc cu pescariĭ, ca să văd cum trag năvoadele în zorĭ de ziuă. Şi într'adevĕr, pe înserate mă coborîiŭ spre ţărm şi-mĭ închiriaĭ o luntre, care mă scoase în mijlocul gorfuluĭ. Acolo pescuiĭŭ pînă să întunecă şi apoĭ puseiŭ să mă scoată la mal în mijlocul blocurilor de piatră, zicînd către pescarĭ, că mă întorc prin galeriĭ acasă.

«Nu tăgăduesc că inima începu să-mĭ bată, cînd intraĭ în bolţile pustiĭ ale stînceĭ, care păreaŭ îndoit de fioroase noaptea şi unde lilieciĭ ceĭ marĭ, carĭ intraŭ şi ieşaŭ prin luminişurile cele marĭ, îmĭ eraŭ singuriĭ tovarăşĭ.

«Marea vuia colo jos şi furiaĭ înăbuşită răsuna minunat de fioros în gangurile acestea încurcate, în care sunetul cel maĭ slab avea un răsunet înzecit.

«Eŭ crezusem că luna va răsări şi va lumina cel puţin gangul principal, care ducea spre mare. Dar o ceaţă umedă de Sirocco, care par'că ieşea din mare, făcu ca luna să stea numaĭ ca o lentilă slabă pe cer şi să dispară chiar cu totul.

«Incet şi trăgînd cu urechea la cel maĭ mic zgomot, înaintam cu băgare de seamă spre gangul principal, numărînd toate spărturile pe dinaintea cărora treceam.

«In sfîrşit, mă oprîiŭ la galeria a opta laterală — aicĭ se afla suişul spre vila moartă, aicĭ îmĭ aprinseĭ felinarul.

«Cît de ciudată mi se păru acum icoana multicoloră, cu steluţele şi aurul eĭ! Tremura şi licărea la lumina felinaruluĭ! se părea că figurile căpătaseră viaţă şi-mĭ făceaŭ semn să mă întorc. O clipă — trebue s'o mărturisesc — mă gîndiiŭ să renunţ la întreprinderea mea; dar în clipa următoare tot curiozitatea învinse: — eram doar înarmat şi bărbat: să n'am oare curagiul de a întreprinde ceea-ce o femee îndrăznea?

«Pe scara răsucită, care ducea sus, număraĭ treĭ-zecĭ şi şeapte de trepte, toate de o potrivă de netede şi de umede. Pe urmă mă loviiŭ cu capul de un oblon, care se deschise în sus scîrţîind în ţîţînele sale vechĭ şi mă văzuĭ acuma într'o pivniţă naltă, boltită, în care butoaele de vin, acoperite de un mucegaiŭ cenuşiŭ şi pline încă de lichidul preţios, şedeaŭ la locul lor; pentru-că lîngă unul stătea o damigeană, care părea umplută abia de cîte-va clipe.

«Îmĭ luminaĭ calea maĭ departe spre o scară noŭă cu opt trepte şi ajunseĭ într'o bucătărie, care de asemenea părea părăsită de curînd. Tăciunĭ stinşĭ zăceaŭ sub oalele atîrnate, zarzavaturĭ şi peştĭ aruncaţĭ încolo şi încoace, pe masă se afla nişte pîine mucegăită şi de cisternă atîrna un cazan vechiŭ de aramă, pe jumătate umplut cu apă bună de băut.

«Din bucătărie căutaĭ la lumina felinaruluĭ o altă scară şi ieşiiŭ într'un vestibul, care ducea, pe cîte-va trepte, spre catul, ce se afla la aceeaşĭ înălţime cu grădina.

«Ce privelişte minunată! Podele de marmoră colorată şi serpentine de cele maĭ frumoase, păreţiĭ aşa de viĭ şi cu frescurĭ aşa de perfecte, parcă totul ar fi răsărit din ruinele străvechĭ ale oraşuluĭ Pompeĭ!

Plafondurĭ sculptate, candelabre veneţiene, peste tot tablourĭ, statuete şi florĭ în vase minunate de majolica, peste tot scaune îmbrăcate cu catifea, divanurĭ cu perne de mătasă şi canapele aurite—totul arăta că un stăpîn bogat şi puternic gospodărise aicĭ în belşug.

«Dar cît de grozav stricase vremea moştenirea acestuĭ stăpîn, care putrezea într'un sarcofag de marmoră, pe cînd nişte moştenitorĭ lacomĭ se certaŭ pentru pradă!

«Florile eraŭ de mult ofilite în vasele lor preţioase — în locul lor înflorea acum mucegaiul şi pînza pe păingen; îmbrăcămintea de catifea şi pernele cele maĭ moĭ eraŭ mîncate de moliĭ, care foiaŭ aşa de numeroase împrejurul felinaruluĭ meŭ, în cît întunecaŭ aproape lumina; mesele scumpe eraŭ pline de zgîrieturĭ, din carĭ-mĭ suna la ureche tocatul carilor ca un ceasornic de moarte — peste tot un strat de praf, păinjeniş, mucegaiŭ şi murdărie, care împreună cu aerul înnăbuşitor, dădea acestor salĭ splendide altă dată o înfăţişare grozav de fioroasă.

(Va urma)

Ajungînd la locul țintit de eĭ, s'aŭ pus pe tăiat lemne, iar pe boĭ i-aŭ priponit să pască.

In momentul acela trece pe acolo tînărul Sclavoni dimpreună cu un mocan din satul Lepșă, care mocan îĭ servea de călăuză, de oare-ce partea aceea din Vrancea e foarte sălbatică, fără drumurĭ și cu totul nelocuită.

Ungurii pretind că Sclavoni i-ar fi înjurat și le-ar fi spus că le oprește boiĭ de oare-ce pasc pe moșia luĭ (lucru cu totul neadevărat căcĭ pămînturile de pe acolo aparțin în comun Vrăncenilor), și că să-ĭ plătească globă pentru pășunatul boilor.

Atuncĭ patru din ungurĭ s'aŭ făcut că pleacă spre casă ca să aducă banĭ cerutĭ de Sclavoni, lăsînd ca zălog pe Țiki Ianoș, singurul care știa romînește.

După cîte-va ceasurĭ eĭ s'aŭ reintors și aŭ spus luĭ Sclavoni că n'aŭ găsit banĭ. In momentul acela Sclavoni ținea pușca rezemată în umăr și-șĭ făcea țigară; Țiki Ianoș stetea la spatele luĭ, cu un topor în mînă.

Ungurii, în momentul cînd se prefăcuseră că vor să plece să caute banĭ, se înțeleseseră în ungurește, să-ĭ omoare cu topoarele pe ceĭ doĭ romînĭ.

Și atuncĭ, Sclavoni răspunzînd că nu vrea să le sloboadă boiĭ, la un semn făcut de ceĭ-l'alțĭ, Țiki Ianoș i-a dat o lovitură teribilă de topor pe după gît, intrîndu-ĭ toporul de treĭ degete în carne. Nenorocitul cade scăldat în sînge și ceĭ-l'alțĭ sar asupră-ĭ cu topoarele măcelărindu-l în mod îngrozitor.

Mocanul din Lepșă, a luat-o la fugă, văzînd cele ce se întîmplaŭ.

Ungurii îl fugăresc, îl ajung din fugă, cu ciomegele și pe urmă îl măcelăresc și pe el cu topoarele.

Asta-ĭ propria mărturisire a asasinilor. E probabil însă că mint în parte de oare-ce mobilul lor a fost furtul, iar bietele victime aŭ fost pîndite și atacate fără de veste de asasinĭ. Proba cea maĭ evidentă că așa este, că e asasiniĭ aŭ furat și puștile și toate obiectele maĭ de valoare pe care le aveaŭ ceĭ doĭ asasinațĭ.

Acuma parchetul unguresc instruește afacerea. In Ungaria existînd pedeapsa cu moarte, e probabil că asasiniĭ vor fi condamnațĭ la spînzurătoare.

* * *

Maĭ dăună-zi, niște țiganĭ aŭ jefuit și aŭ omorît pe un locuitor din comuna Cotești, Jud. R. Sărat.

D. sub-prefect Duca a urmărit pe asasinĭ și i-a prins în pădurea numită Buciumeniĭ, din jud. Tecuciŭ.

Asasiniĭ, în număr de treĭ, aŭ fost adușĭ Marțĭ seara, sub escortă, la Focșanĭ.

* * *

Tot în comuna Coteștĭ s'aŭ săvîrșit, săptămîna trecută, maĭ multe furturĭ.

Podgoriile fiind întesate în momentele de față de-o sumă de lucrătorĭ străinĭ, adușĭ pentru culesul viilor, numărul furturilor și a altor făcătoriĭ de rele, e foarte mare prin podgoriĭ.

* * *

Lunĭ seara a fost un foc mare pe moșia D-luĭ Lazăr Niculescu, chiar la una din barierile orașuluĭ. Aŭ ars o mulțime de pae și de fîn.

Cu mare greutate pompieriĭ aŭ reușit să stingă focul, acăruia văpae se vedea tocmaĭ din capătul opus al orașuluĭ.

Se bănuește că focul a fost pus înadins, din răzbunare saŭ din alte pricinĭ.

Faptoriĭ n'aŭ putut fi încă descoperițĭ.

Foc.

AFACEREA STEREA-SCORȚESCU

Primim spre publicare următoarele acte privitoare la urmările ce s'aŭ dat mișeliei comise de directorul *Evenimentuluĭ* față de studentul C. Stere, pe care, de și *romîn* basarabean, l-a denunțat ca refugiat *rus:*

D-luĭ C. Stere

Iubite prietene,

In urma articoluluĭ intitulat «Pentru reptile» apărut în *Evenimentul* de erĭ 24 Septembrie și pe care cu drept l'aĭ găsit ofensator, prin calomniile intenționate, ce conține la adresa ta, ne-aĭ însărcinat să cerem în numele tăŭ D-luĭ Scorțescu, directorul acestuĭ ziar, reparație prin arme.

Ne-am prezintat la D. Scorțescu Sîmbătă 24 Septembrie și D-sa luînd răspunderea sus-zisuluĭ articol și a constituit martorĭ pe D. N. Gane și Gh. Morțun.

Intîlnindu-ne azĭ 25 Sept. la orele 10 a. m. la D. N. Gane am espus martorilor D-luĭ Scorțescu legitimele și incontestabilele drepturĭ ce aĭ la o reparațiune pe teren.

Fața cu insistențele noastre D-nii-lor aŭ invocat pe de o parte calitatea de ziarist a clientuluĭ D-lor spre a legitima dreptul ce-șĭ arogă de a calomnia fără a se simți dator de a acorda cuvenitele reparațiunĭ, și pe de alta calitatea ta de *strein*, de și romîn basarabean, spre a-țĭ tăgădui dreptul de a te simți jignit și a-țĭ apăra onoarea.

Fiind dată dar imposibilitatea de a ne înțelege cu martoriĭ D-luĭ Scorțescu din pricina acestuĭ mod al D-nilor-lor de a aprecia chestiunile de onoare, considerăm misiunea noastră ca sfîrșită și, mulțumindu-țĭ de încrederea ce ne-aĭ acordat în această împrejurare, te rugăm să primeștĭ asigurarea adînceĭ noastre prieteniĭ.

(ss) Sc. Rosetti (student în drept)
(ss) Stati Dragomir (student în filosofie)

Iașĭ 25 Sept. 94.

In urma acestuĭ refuz, martoriĭ aŭ făcut pe lîngă D. Scorțescu o nouă demarșă.

Iubite prietene,

In urma refuzuluĭ D-lor Gane și Morțun, martoriĭ D-luĭ Scorțescu, de a-țĭ acorda reparația ce am cerut clientuluĭ lor, în numele tăŭ, aĭ considerat incidentul ca fiind încă pendinte.

Ne-aĭ însărcinat să facem pe lîngă D. Scorțescu o nouă încercare pentru a obține cuvenita reparațiune și în caz cînd D-sa ar persista în refuzul de a-țĭ da satisfacție prin arme, săĭ propunem constituirea unuĭ juriŭ de onoare.

Iată care eraŭ punctele, asupra cărora după cererea ta, juriul era să fie chemat a se pronunța:

1) *Dacă calitatea de ziarist constitue pentru cine-va privilegiul de a afirma lucrurĭ neexacte și ofensatoare pentru onoarea unuĭ om?*

2) *Dacă articolul din* Evenimentul *cu data de 24 Septembrie și intitulat* Pentru reptile *constitue pentru onoarea D-luĭ C. Stere, student, o ofensă gravă?*

3) *Dacă fiind aduse din partea D-luĭ Stere toate elementele probînd deplina sa onorabilitate și neadevărul absolut al alegațiunilor D-luĭ Scorțescu, este D-luĭ în drept de a cere D-luĭ Scorțescu satisfacțiune?*

4) *Dacă după legile usuale în materie de onoare este D. Scorțescu ținut a da reparațiune D-luĭ Stere?*

Conform dorințeĭ tale ne-am prezentat din noŭ la D. Scorțescu. I-am expus cererile tale iarășĭ. D-luĭ ne-a declarat, că se consideră legat de decisiunea martorilor D-sale; nu-șĭ constitue martorĭ nouĭ și nu acceptă alcătuirea unuĭ juriŭ de onoare. Față cu insistențele noastre reiterale D-luĭ Scorțescu, ca ultimă concesie, ne-a propus să se supue la arbitrajul D-nu Gr. Macri, onorabilul decan al barouluĭ din Iașĭ, — arbitraj pe care ne-am grăbit a-l accepta fără nicĭ o rezervă.

D. Macri, pus în curent de toate fazele prin care a trecut incidentul D-voastră, ne-a declarat, *că după părerea D-sale, D. Scorțescu e obligat saŭ a-șĭ menține martoriĭ ce-ĭ avuse saŭ de a constitui martorĭ nouĭ și că în orĭ-ce caz finele de nepriimire invocate de D-niĭ Gane și Morțun nu pot lega pe D. Scorțescu.*

Pe la orele 5 seara am găsit pe D. Scorțescu în localul redacțieĭ ziaruluĭ *Evenimentul*, unde fiind față și D. Macri, am raportat adversaruluĭ tăŭ hotărîrea arbitruluĭ pe care însușĭ îl invocase. Nicĭ prezența D-luĭ Macri, nicĭ angajamentul formal luat față cu noĭ, n'aŭ împiedecat pe D. Scorțescu *de a-șĭ călca cuvîntul,* declarînd definitiv că totușĭ menține întăia sa hotărîre de a nu constitui martorĭ noĭ și nicĭ de a se readresa celor d'întăĭ și că consideră incidentul închis. Ast-fel a renunțat singur de a și maĭ acoperi eschivarea...

Față cu toate aceste procedeurĭ de derobare, pe care nu le vom califica, ne-am retras pierzînd orĭ-ce speranță de a maĭ putea aduce pe adversul tăŭ, pe terenul de onoare. Ițĭ rămîne decĭ tot dreptul de a judeca cum veĭ crede și cum merită atitudinea sa.

Noĭ considerînd misiunea noastră ca sfîrșită regretăm că, cu tot zelul, desfășurat în această tristă afacere, nu ne-a fost cu putință de a servi cauza, ce aĭ bine voit a ne încredința.

Primește, etc.

(ss.) *Sc. Rosetti.*
» *State Dragomir.*

Iată acum și scrisoarea adresată de D. Sterea martorilor săĭ.

Iubițĭ prietenĭ,

Știam că în orĭ-ce țară din lume ziaristul care a știut să mînuiască calomnia și injuria știe la nevoie să mînuiască și o armă.

După cît se vede nu acestea sînt moravurile D-luĭ Scorțescu, directorul ziaruluĭ *Evenimentul*. D. Scorțescu, care m'a ultrajiat în modul celmaĭ extrem, astă-zĭ dă înapoĭ și dispare din momentul ce fac o mișcare pentru a merge spre eĭ.

Știam pînă acum că D. Scorțescu e un perfect imbecil, căptușit de un vulgar calomniator constat astă-zĭ că acest domn e tot odată și cel de pe urmă laș.

Regret, scumpiĭ meĭ prietenĭ, că am fost silit să vă pun în contact cu un asemenea impostor. Vă mulțumesc că v'ațĭ putut stăpînĭ desgustul, ce trebuea să vă inspire acest păcătos, și văd bine că in energia, pe care ațĭ desvoltat-o față cu el, nu vă maĭ rămînea de cît a mi-l aduce cu tîn ăla pe teren.

Vă rog să primițĭ asigurarea adînceĭ mele prieteniĭ și recunoștințĭ.

C. Stere.
(Student în drept).

EDIȚIA A TREIA

ULTIME INFORMAȚIUNI

D. Septimiu Albini, prim-redactor al *Tribuneĭ* a fost condamnat de Curtea cu jurațĭ din Cluj la închisoare de douĭ și jumătate anĭ și la suportarea cheltuelilor de judecată.

Nĭ se afirmă din sorginte autorizată, că Domnișoara Germaine S. fiica unuĭ colonel decedat din Focșanĭ, a fost convertită la catolicizm la institutul catolic de călugărițe din Galațĭ, unde își urma studiile.

Astă vară D-sa a plecat în voiagiŭ in Constantinopol, de unde a fost transportată de niște călugărițe catolice în Franța pentru a se călugări.

Astăzĭ nicĭ mama, nicĭ rudeniile nu știŭ nimic de dînsa.

Un grup de tinerĭ conservatorĭ nemulțămițĭ de guvern, aŭ hotărît să înființeze un ziar conservator-disident.

Printre aceștĭ tinerĭ se află maĭ mulțĭ magistrațĭ, carĭ în curînd vor demisiona.

Ziarul va fi pus sub direcțiunea unuĭ comitet, din care iaŭ parte D-niĭ Stavri Predescu, Paul Capelleanu, Hagi Tudorache, etc.

Tratările dintre liberalĭ și D. Gr. Păucescu, în vederea formăriĭ uneĭ alianțe, s'aŭ reluat din noŭ.

E puțină speranță însă, că ele vor izbuti.

D-niĭ L. Catargiu, M. Ghermani și C. Olănescu, pleacă diseară la Sinaia.

Principele Ferdinand va fi înaintat pe ziua de 1 Octombre la gradul de locotenent colonel în arma cavaleriei.

Consiliul de miniștri este convocat pe Vinerĭ în cestiunea conflictuluĭ cu Serbia.

Comitele D'Aubigny, noul ministru plenipotențiar al Franțeĭ, va sosi săptămîna viitoare pentru a-șĭ prezinta scrisorile-ĭ de acreditare.

D. Patriciu Barbu, unul din condamnațiĭ în procesul *Memoranduluĭ*, terminîndu-șĭ osînda de două lunĭ, a ieșit din închisoarea de la Vaț.

D-sa a vizitat întîĭ pe Dr. Rațiu și pe Lucaciŭ la Seghedin, și apoĭ a plecat acasă la Reghin.

D. Lascar Catargiu n'a decis nicĭ pînă azĭ nimic asupra contestațiilor alegerilor din Craiova și din Iașĭ.

D. Sfetescu, prefectul județuluĭ Dolj, a fost chemat în Capitală pentru a fi întrebat, dacă guvernul ar avea șanse la o nouă alegere comunală în Craiova.

D. Sfetescu a asigurat pe D. Catargiu, că dacă i s'ar da *carte-blanche*, atuncĭ victoria listeĭ guvernamentale ar fi sigură.

Impăcarea între conservatoriĭ învrăjbițĭ nu s'a putut face, nicĭ la a doua întrunire politică ce s'a ținut în acest scop, la Iașĭ.

Partizaniĭ prefectuluĭ aŭ sacrificat pe D. Sculy, disidențiĭ n'aŭ voit însă să sacrifice pe D. Mavrodin, care vrea cu orĭ-ce preț să fie măcar ajutor de primar.

Evenimentul ne spune, că întrunirea s'a sfîrșit cu o sfadă generală, în urma căreia situația prefectuluĭ Ventura devenind imposibilă, se crede că zilele acestea va fi înlocuit.

Bugetul Ungarieĭ

Budapesta, 27 Septembre. — D. Wekerle a depus la Camera deputaților bugetul pe 1895, ale căreĭ cifre, comparate cu ale anuluĭ 1894 sînt:

Cheltuelile ordinare 421,053,098 florinĭ, cu o sporire de 26,470,260 florinĭ în raport cu 1894; cheltuelĭ transitoriĭ 20,046,853 cu o micșorare de 2,758,000 florinĭ. Cheltuelĭ extraordinare pentru afacerile comune 6,597,602 fl. cu un spor de 69,041 fl.

Totalul cheltuelilor: 467,792,748 florinĭ; sporul e de 2,600,494 florinĭ.

Veniturile ordinare: 445,375,831 florinĭ; veniturĭ transitoriĭ 22,435,226 florinĭ; micșorare 25,960,022.

Totalul veniturilor, 467.811.057 fl. cu un spor de 2.507.115 fl.; așa dar un excedent de veniturĭ de 18.309 fl.

Sporirea considerabilă a cheltuelilor ordinare este motivată maĭ cu seamă prin cheltuelĭ de administrație, prin baterea monedelor, prin noutle credite acordate ministeruluĭ comerciuluĭ pentru căĭ ferate, fabricĭ, poștă și telegraf și prin sporirea creditelor celor-l-alte ministere.

Chino-Japonia și puterile

Londra, 27 Sept. — Agenția *Reuter* declară că sînt premature știrile privitoare la intențiunea puterilor de a interveni între China și Japonia.

Se fac actualmente negocierĭ între puterile interesate în Asia Orientală pentru protegiarea supușilor lor.

Treĭ corăbiĭ de răsboiŭ engleze aŭ plecat în Asia.

Londra, 27 Sept. — Ziarele află din Tien Tsin că ministrul Statelor Unite a informat pe supușiĭ americanĭ că după părerea sa este sigur că Japoneziĭ vor ataca Pekingul.

Neguștoriĭ chinezĭ părăsesc aproape în toate zilele orașul Peking.

Tipărit pe hîrtie din fabrica LETE
...Gr. Ranăilescu, Pasagiul Băncei Naţionale, 19